

Digitalna forenzika

Andrej Brodnik

Digitalna forenzika

- predavanja: dr. Andrej Brodnik
- vaje: dr. Gašper Fele-Žorž
- e-viri: učilnica

Opis predmeta

- Literatura:

- ***Eoghan Casey: Digital Evidence and Computer Crime (third edition)***
- DFRWS (Digital Forensics Research Conference): <http://www.dfrws.org/>
- Digital Investigation – Elsevier: <http://www.journals.elsevier.com/digital-investigation/>
- SSDDFJ (Small Scale Digital Device Forensics Journal): <http://www.ssddfj.org/>
- IFIP Working Group 11.9 Digital Forensics: <http://www.ifip119.org/>
- IJDCF (International Journal of Digital Crime and Forensics): <http://www.igi-global.com/Bookstore/TitleDetails.aspx?TitleId=1112>

Opis predmeta – nadalj.

- predavanja: vključno z vsaj dvema vabljenima predavanjima
- domače naloge (DN):
 - štiri domače naloge iz vsebine predavanj (!), vaj in knjige
 - naloge v učilnici
 - oddati PDF datoteko
 - *za pozitivno: vsaka naloga vsaj 20% in povprečje vsaj 40%*
- laboratorijski nalogi (LN):
 - dve praktični laboratorijski nalogi
 - nalogi postavljeni v učilnici, kamor se tudi oddaja rezultate
 - *za pozitivno: vsaka vsaj 20% in povprečje vsaj 50%*

Opis predmeta – nadalj.

- seminarska naloga (SN):
 - skupina bo morala prebrati: znanstveni članek iz revije ali konference, knjige, orodja ali podobno
 - predstavitev (20 minut) in pisni izdelek, ki ga kolegi recenzirajo ter na koncu dokončni izdelek
 - časovni raspored:
 - do 7.3. izbira skupine; do 14. 3. vsaka skupina odda predlog teme svoje seminarske naloge, ki se jo potrdi oziroma zavrne vendar najkasneje do 21. 3. potrdi;
 - do 2.5. oddana predstavitev; do 9.5. oddana seminarska; do 23.5. recenzija; do 6.6. dokončno besedilo;
 - v maju in juniju predstavitve seminarских nalog
 - *za pozitivno: oddani vsi izdelki in vsaj 40% iz predstavitve ter 40% iz končnega pisnega izdelka ter vsaj 50% iz skupne ocene seminarske naloge*

Opis predmeta – nadalj.

- pisni izpit (PI):
 - samo en pisni izpit in to sredi leta (predvidoma v tednu 2. 5.)
 - *za pozitivno: vsaj 50%*
- skupna ocen predmeta:

$$1/3 * PI + 1/3 * SN + 1/3 * (1/2 * LN + 1/2 * DN)$$

Okvirni program

- Uvod in osnove
- Preiskava elektronske naprave z uvodom v kazenski postopek
- Računalniki – strojna oprema
- Operacijski sistemi (MS Windows, Unix/Linux)
- Računalniška omrežja
- Mobilne naprave
- Izvajanje digitalne preiskave
- Digitalna forenzika slik

*slike na prosojnicah so iz knjige © 2011: **Eoghan Casey: Digital Evidence and Computer Crime (third edition)***

Okvirni program – nadalj.

- vabljeni predavanja:
 - Digitalna forenzika v Policiji (Policija)
 - Varovanje osebnih podatkov (Informacijska pooblaščenka)
 - Digitalna forenzika omrežij (SI-CERT)

Uvod in osnove

poglavja 1 – 5

Osnove digitalne forenzike

poglavje 1

- Kaj je digitalni dokaz?
 - Digitalni dokaz je katerikoli digitalni podatek, ki je shranjen ali prenešen in omogoča dokaz ali zanikanje [kriminalnega] dejanja.
- Kaj je to računalniški sistem?
 - odprti računalniški sistemi
 - komunikacijski sistemi
 - vgrajeni sistemi

Osnove digitalne forenzike

- za izvajanje forenzične preiskave ni dovolj znanje, ampak se zahteva certificiranost osebja, organizacije, laboratorija, ...

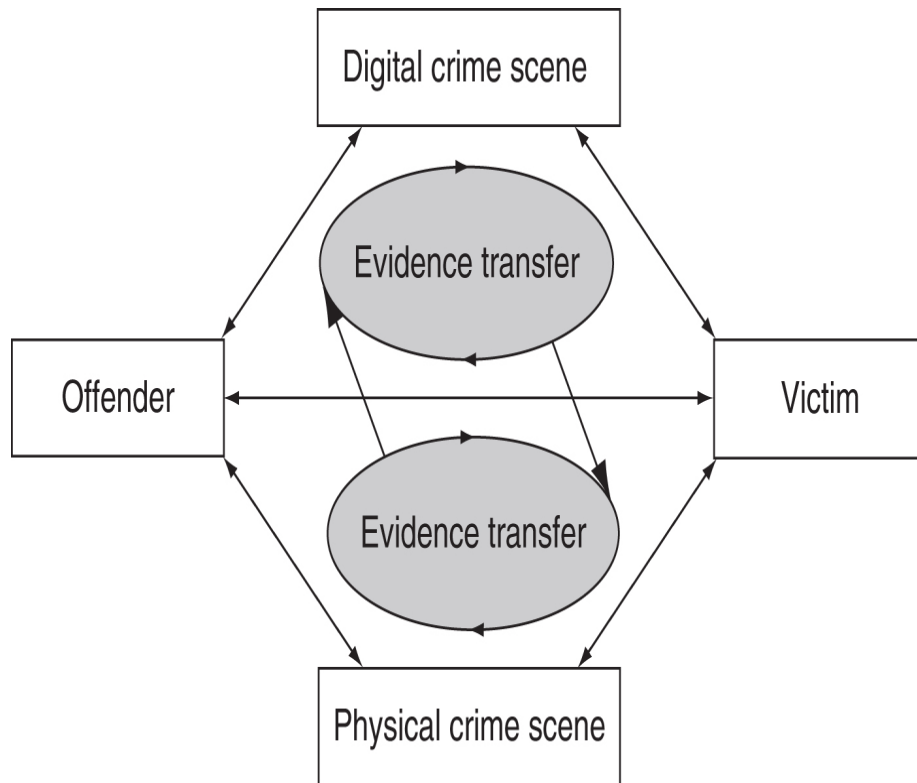
Principi digitalne forenzike

- uporaba znanosti za potrebe prava
- pomen razlikovanja gotovosti in verjetnosti:

Neobstoje dokaza ni dokaz o neobstoju!

- priprava in hranjenje gradiva za morebitni sodni spor

Izmenjava dokaza

- prstni odtisi (na tipkovnici)
- e-pošta in zabeleške
- zabeleške o obiskovanih straneh
- komunikacijske sledi
- ...

Izmenjava dokaznega gradiva med žrtvijo in storilcem (ali prizoriščem)

Locardov princip izmenjave

Dokazi

- dokazi imajo skupne lastnosti (vsi programi te vrste) in posebne lastnosti (konkretne nastavitve)
- da je digitalni dokaz sprejemljiv na sodišču:
 - mora biti pravilno obdelan (zajet) in
 - mora biti hranjen na forenzično pravilen način
- zato je potrebno beležiti vse akcije na prizorišču

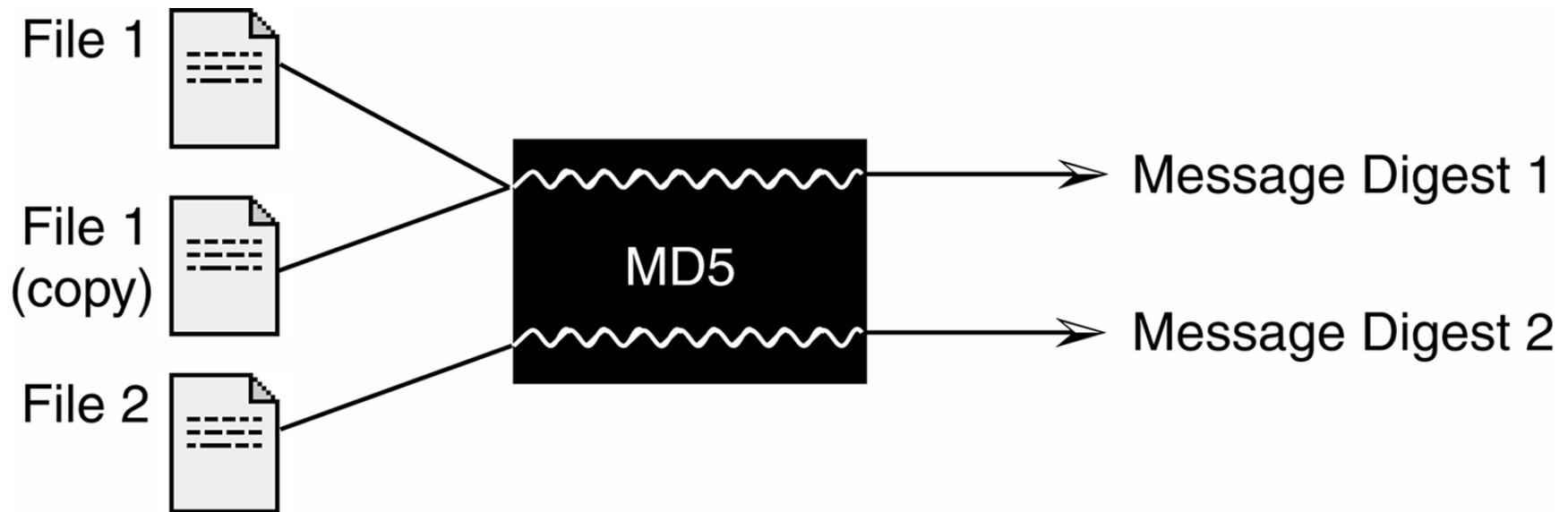
Dokazi

- zagotavljanje avtentičnosti:
 1. vsebina mora biti nespremenjena
 2. vsebina mora izvirati s prizorišča (beleženje vrstnega reda posedovanja dokaza – dokazna veriga)
 3. dodatne informacije o rokovanju z dokazi

cmdLabs Continuity of Possession Form				
Case Number:	2010-05-27-00X		Client/Case Name:	Digifinger Intrusion
Evidence Type:	hard drive		Evidence Number:	0023
Details:	Mac storage <network share>			
Date of Transfer	Transferred From	Transferred To	Location of Transfer	Action Taken by Recipient
5/27/10	<small>signature</small> <i>Sam Spade</i> <small>print name</small> Sam Spade	<small>signature</small> <i>Philip Marlowe</i> <small>print name</small> Philip Marlowe	Digifinger HQ Linthicum MD	Collected evidence for examination
	<small>signature</small> <small>print name</small>	<small>signature</small> <small>print name</small>		

Celovitost dokaza

- sprejeta oblika zagotavljanja celovitosti dokaza je podpisovanje z razpršilno funkcijo
 - MD5, SHA-1, ...

Ravnanje z dokazi

- objektivnost dokaza
 - vsebuje interpretacijo in predstavitev dokaza
- ponovljivost analize dokaza

Izzivi rokovanja z digitalnimi dokazi

- ostanki ali rekonstrukcija ni isto kot celotno gradivo:
 - rekonstruirana datoteka, ki je bila izbrisana, ni isto kot delčki le-te
 - ostanki poslane e-pošte ni isto kot celotna e-pošta
- povezava med (digitalnim) dokazom in storilcem ni vedno očitna
- podatki niso večni
 - podatki o prometu na omrežju

Izzivi rokovanja z digitalnimi dokazi

- dokazi niso nujno brez napak
 - administrator je že bil poskušal rešiti pobrisano datoteko
 - sistemski administrator je spremenil vsebino, da bi zavaroval sistem
 - prišlo je do napake pri zajemu podatkov (nestandardni postopek)
 - pri zajemu podatkov je bil uporabljen okužen medij
 - medij s shranjenimi podatki se je poškodoval
 - ...

Digitalni svet ni ločen od realnega

- primer: kupec je preko eBay kupil dobrino
 - *case example: Auction Fraud, 2000; str. 29*
- podatki lahko pridejo iz povsem nepričakovanih mest

The Living Classroom
Baltimore, MD 21231

0° [N]
WEATHER

Razvoj jezika raziskave računalniških zločinov

poglavje 2

- na začetku ni bilo računalnikov in zakon je ščitil samo materialne dokaze
- digitalni dokazi vključujejo:
 - računalniška (datotečna) forenzika
 - omrežna forenzika
 - mobilna forenzika
 - slabogramje (*malware*) forenzika
- pomembna razlika med preiskovanjem in analizo podatkov
 - preiskovanje vključuje zajem, organizacijo, ...
 - analiza predstavlja dejansko obravnavo dokazov

Vloga računalnika

Po Parkerju:

1. predmet (objekt) zločina
 - kraja računalnika ali uničenje
2. osebek (subjekt) zločina – zločin je bil narejen s pomočjo računalnika
 - okužba računalnika
3. orodje za pripravo in/ali izvedbo zločina
 - kopiranje dokumentov
4. uporaba po svojih lastnostih v zločinu (*symbol*)
 - ponujanje storitev ali zmožnosti računalniških storitev: dobitki na borzi, ...
 - vir podatkov(!!) – ostanki datotek, e-pošte, ...

Vloga računalnika

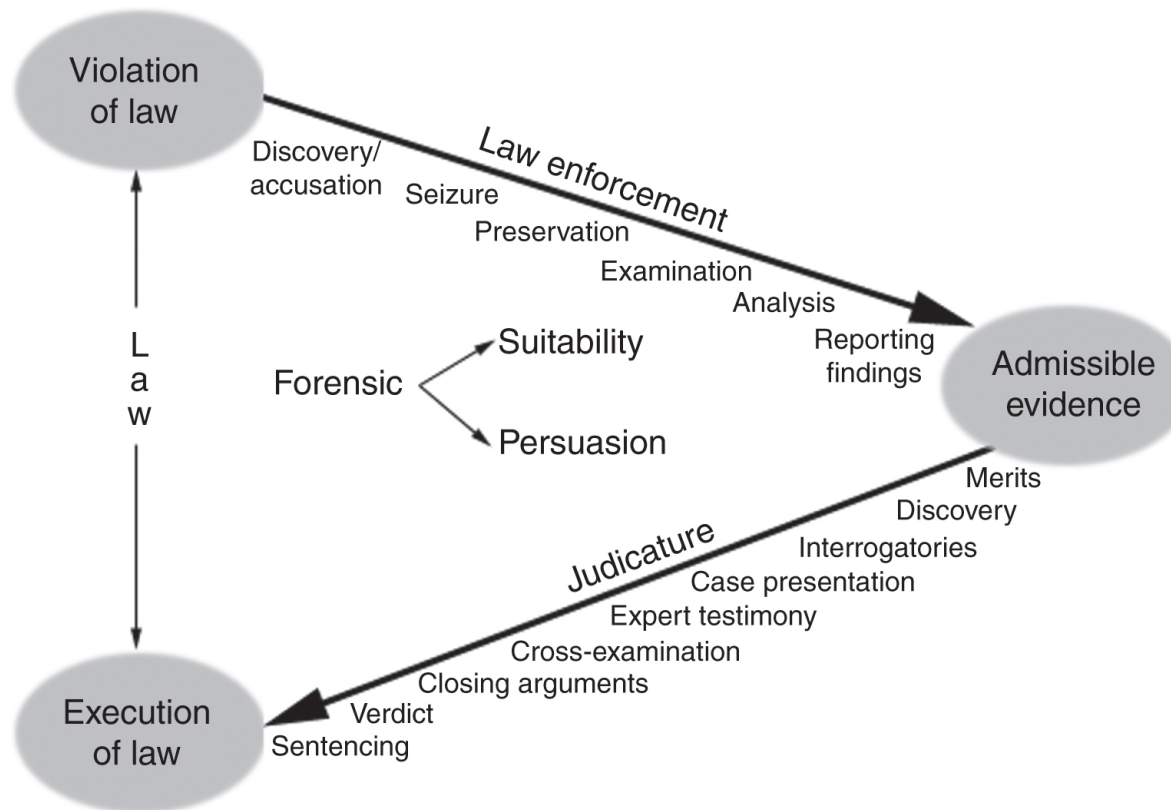
USDOJ (*US Department of Justice*):

- strojna oprema kot predmet ali rezultat zločina
- strojna oprema kot instrument
- strojna oprema kot dokaz
- informacija kot predmet ali rezultat zločina
- informacija kot instrument
- informacija kot dokaz

Digitalni dokaz na sodišču

poglavje 3

digitalni dokaz na sodišču

Naloge izvedenca

- predstavitev dokaznega gradiva:
 - ne podleči vplivom
 - odklanjati prezgodaj postavljane teorije
 - raba znanstvene resnice za potrebe pravnega procesa
- ACM Code of ethics
- IEEE Code of ethics

Sprejemljivost gradiva

- pet osnovnih pravil:
 1. relevantnost gradiva za primer
 2. avtentičnost gradiva (*zajem, sledljivost, ...*)
 3. niso govorice (*dokaz sam niso govorice, če ni govorec prisoten*)
 4. najboljši možen dokaz (*original in kopija*)
 5. dokazno gradivo brez potrebe ne napeljuje na zaključke
- nalog za preiskavo

Stopnje zanesljivosti

- v beležkah imamo zapis:

```
2009-04-03 02:28:10 W3SVC1 10.10.10.50 GET  
/images/snakeoil13.jpg-80-192.168.1.1  
Mozilla/4.0+(compatible;+MSIE+6.0;Windows+NT+5.1) 200  
0 0
```

- kaj sklepamo iz njega?
- stopnje zanesljivosti:
 - (1) skoraj zagotovo; (2) zelo verjetno; (3) verjetno; (4) zelo možno; (5) možno
 - statistična verjetnost

Računalniška zakonodaja

poglavje 4

- zakonodaja ZDA
 - 50 zakonodaj
 - zakonodaja Washington DC
 - zvezna zakonodaja

Računalniška zakonodaja

poglavje 5

- zakonodaja ES (*EU*)
 - Irska in Velika Britanija ločen sistem – *common law*
 - preostale države – *civil law*
- skupna zakonodaja:
 - parlament EU
 - Konvencija o računalniških zločinih (*Convention on Cybercrime*), 1. julij 2004
 - nista ratificirali Irska in Velika Britanija
 - Protokol o dejanjih rasizma in ksenofobije, 1. marec 2006

Zločini nad integriteto računalnika

- Dostop do računalnika ni dovoljen, če nam tega ne dovoli lastnik
- Primeri:
 - hekerji
 - kraja podatkov
 - prestrezanje podatkov
 - vplivanje na podatke in/ali sisteme (DOS, virusi)
 - »napačna« ali nenamenska uporaba enote/naprave

Zločini s pomočjo računalnika

- ponarejanje
- goljufija
- zloraba

Zločini povezani s vsebino podatkov

- Zločini, ki zadevajo vsebino podatkov
 - otroška pornografija
 - spletno zapeljevanje
 - rasizem in ksenofobija

Ostali zločini

- kršenje avtorskih pravic
- računalniško izsiljevanje
- ...